

Quan la realitat supera la ficció

Màfia: poder, regles i ritus

El Padrí ha caigut. Les confessions de Salvatore Gravano, el seu ex-braç dret, han permès condemnar John Gotti, el *boss* de la Cosa Nostra de Nova York. El seu interrogatori demostra que la màfia real no té res a envejar a la cinematogràfica.

Salvatore Gravano volia ser boxejador, però tot i el seu físic —se'l coneix pel malnom de Sam el Toro— no va aconseguir fer carrera en la boxa. On, en canvi, sí que va triomfar va ser en la màfia. En poc temps va anar pujant tots els graons fins convertir-se en el braç dret de John Gotti, el cap de la Cosa Nostra de Nova York. Ha assassinat personalment dinou persones —entre les quals el seu cunyat—. Va ser detingut a finals de 1990 i, a canvi d'una important reducció de la pena (*només* haurà de passar vint anys a la presó) i d'una protecció especial (estarà en una presó superprotegrida) ha cantat tot el que la policia nord-americana i els jutges volien sentir per tal de poder inculpar el *boss* John Gotti. Al costat de les seves declaracions, les pel·lícules de Coppola i Martin Scorsese semblen contes de fades. Un exemple, l'homicidi de Nick Sciabetta, germà de la dona de Gravano, explicat per ell mateix: Un dia els dos cunyats discuteixen (Sciabetta diu que Gravano va per tot arreu acusant-lo d'homosexual). La discussió s'escalfa i en un cert moment Gravano treu una pistola i mata el seu cunyat. Però no en queda satisfet. Amb una destal destrossa el seu cos, carrega els trossos en el cotxe i després els va llançant per tot Nova York. L'endemà, el gos de Sciabetta apareix a casa seva amb una mà del seu amo a la boca. Gravano, visiblement afectat, presideix el funeral: dins la caixa només hi ha la mà trobada pel gos.

Per als que pensen que la màfia és producte de la imaginació de novel·listes i directors de cinema, les declaracions de Salvatore Gravano al jutge de Brooklyn els semblaran potser una pel·lícula o una novel·la més. Però Gravano existeix i les seves declaracions han permès condemnar John Gotti, el padrí de la família Gambino. El poder de la màfia nord-americana és tan gran que hi ha qui assegura

que el mateix Coppola, quan es disposava a començar a rodar la primera part de *El Padrí*, va rebre pressions de l'organització. Això explicaria la presència d'Al Pacino en el càsting (les protestes sindicals que havien dificultat els preparatius del rodatge es van acabar de sobte) i el fet que en tota la pel·lícula no s'utilitzi mai l'expressió Cosa Nostra, mal vista tant per les famílies d'avui com per les d'ahir.

JUTGE: ¿Quines eren les condicions per entrar a formar part com a membre iniciat d'una família?

GRAVANO: S'hi podia entrar en substitució d'un membre mort. Quan algú moria

el boss estava autoritzat a substituir-lo.

JUTGE: ¿Amb quina freqüència s'inicien nous membres dins una família?

GRAVANO: Una o dues vegades cada any.

JUTGE: ¿Què li van dir quan va entrar a formar part dins la família Gambino?

GRAVANO: Em van dir que em vestís bé perquè havia d'anar a una cita molt important. Van venir a buscar-me i em van portar a la casa d'un membre de la família Gambino.

JUTGE: ¿I allà, què va passar?

GRAVANO: Hi havia diverses persones, totes molt ben vestides. Em van dir que havia d'esperar una estona al pis de dalt.

JUTGE: ¿I quan el van fer baixar, què va veure?

GRAVANO: Hi havia una taula i un grup de persones assegudes. Hi havia Paul Castellano [*aleshores boss de la família Gambino, assassinat uns anys més tard pel mateix Gravano*], també hi eren Neil Della Croce, Joe Gallo i un parell de capitans i algunes persones que havien arribat abans que jo. Al costat de Paul Castellano hi havia una cadira buida. Em van dir d'asseure-m'hi. Després, Paul em va dir que allò era una societat i que jo estava a punt de ser iniciat en la família Gambino. Em va preguntar si m'agradaven les persones allí presents. Vaig contestar-li que sí. Després em va fer altres preguntes. Una de les últimes va ser si estava disposat a matar algú quan ell m'ho demanés. Vaig dir que sí. Em va preguntar quin és el dit amb el qual es prem el gallet. L'hi vaig indicar i aleshores i me'l va punxar. Després va posar el meu dit sobre la imatge d'un sant i va deixar caure algunes gotes de sang. Després va cremar la imatge i em va dir que si divulgava els secrets de l'organització, la meua ànima cremaria com la d'aquell sant. Després em besà a les galtes. Vaig besar tots els presents. Aleshores van formar un cercle al meu voltant, agafant-se per les mans i em van dir que a partir d'aquell moment ja formava part de la societat. Era un membre iniciat de la Cosa Nostra.

JUTGE: ¿Quines van ser les primeres regles que li van ensenyar?

GRAVANO: Em van dir que no podia traficar amb drogues, ni utilitzar bombes per assassinar. També estava prohibit violar les dones o les filles d'altres membres del clan i barallar-se amb persones de la família. La resta de normes les dictava el capità encarregat de la formació dels nous iniciats.

JUTGE: ¿Quines eren les jerarquies internes?

GRAVANO: Al capdavant d'una família hi ha l'administració, constituïda pel boss, el seu vice (l'*underboss*) i el conseller.

JUTGE: ¿I per sota l'administració?

GRAVANO: Hi ha els capitans i els caps de secció. I finalment els membres senzills.

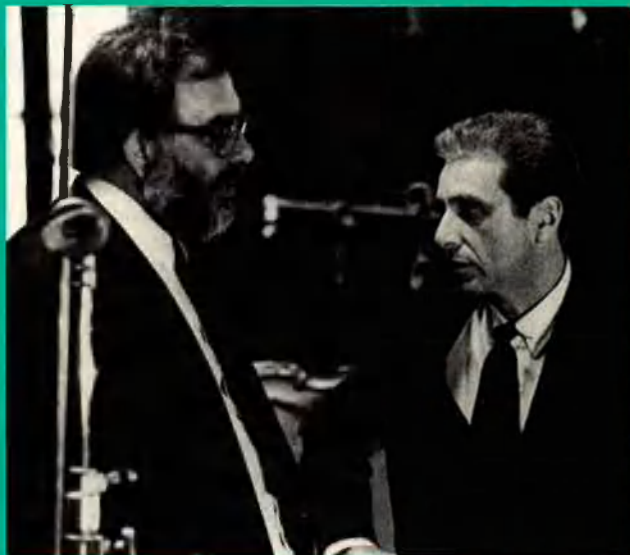
JUTGE: ¿Sabia qui manava en la seva família?

GRAVANO: Sí. El dia de la iniciació em van explicar com estava formada l'administració de totes les famílies presents. Em van dir els noms dels boss, dels *underboss*, dels consellers i dels capitans. I també em van dir que per sobre de tot hi havia una comissió.

Fotograma de *Els intocables* d'Elliot Ness. A la dreta Coppola dirigeix Al Pacino.

JUTGE: ¿Què és aquesta comissió?

GRAVANO: La comissió reunia les cinc famílies de Nova York. En la pràctica, el *boss* de cada família forma part de la comissió.

JUTGE: ¿Quines eren aquestes cinc famílies?

GRAVANO: Els Gambino, els Genovese, els Lucchese i els Bonanno. Però els Bonanno, tot i tenir dret a un lloc a la comissió, aleshores no podien ocupar-lo. Hi havia una sanció que els hi ho impedia.

JUTGE: ¿Els membres de la comissió sempre eren cinc?

GRAVANO: No. Podien variar. En un moment donat van arribar a ser nou.

JUTGE: ¿I qui ocupava aquests llocs?

GRAVANO: Famílies d'altres ciutats que estaven en contacte amb les de Nova York. De Buffalo, de Philadelphia...

JUTGE: ¿Li van explicar com calia presentar-se entre persones de la Cosa Nostra?

GRAVANO: Per presentar un membre iniciat a un altre membre iniciat, cal dir: "És un amic nostre". Si en canvi no és un membre iniciat se l'ha de presentar com "és un amic meu".

JUTGE: ¿En el cas que un membre fos arrestat, hi havia normes que expliquessin com havia de comportar-se?

GRAVANO: Sí. Cal negar-ho tot. En el cas que es volgués admetre alguna cosa per tal d'aconseguir una reducció de la pena, abans calia demanar permís a l'administració. Els advocats, per la seva banda, no podien admetre mai l'existència de la màfia o de la Cosa Nostra.

JUTGE: ¿En quin moment i per què dins la família Gambino es conjura contra el *boss* Castellano?

GRAVANO: Hi havia molt mal ambient per la forma com Castellano duia els afers de la família. Estava venent els nostres negocis a altres clans, feia servir sindicats i societats que pertanyien a la família perquè altres famílies fessin negocis i havia fet servir una altra família per eliminar un capità de la nostra. No es deixa que algú d'una altra família mati algú de la teva. Va en contra de les regles.

JUTGE: ¿Va participar en les reunions en què es va discutir la hipòtesi d'eliminar Paul Castellano?

GRAVANO: Sí.

JUTGE: ¿De què van parlar?

GRAVANO: Vam veure quins capitans hi estaven d'acord, vam parlar dels problemes que això podria provocar dins la comissió, quines faccions ens haurien posat problemes. Volem tenir el suport dels membres històrics de la família. Joe Piney ens va assegurar que podia posar-se en contacte amb Joe Gallo, el conseller, i resoldre-ho tot.

JUTGE: ¿Van establir contacte amb altres famílies?

GRAVANO: Sí. Primer de tot amb els Lucchese. Estàvem preocupats per si no teníem el seu consentiment. Després vam parlar amb els Colombo i la seva resposta va ser: "¿Què espera John Gotti per matar Paul Castellano?". És a dir, van entendre que teníem el seu suport, sense reserves. Pel que fa als Bonanno no hi havia problemes, el seu *underboss* John Messina tenia una gran relació amb Gotti. Els únics que no vam consultar van ser els Genovese.

JUTGE: ¿Per quina raó?

GRAVANO: Estaven massa prop de Castellano, no ens fiàvem d'ells.

JUTGE: ¿Com va decidir matar-lo?

GRAVANO: Vam decidir matar-lo fora del restaurant Spark's Steak House, a Nova York. Vam saber que tenia una cita amb altra gent. La nit abans vam reunir-nos al meu despatx de Brooklyn per decidir-ne els detalls. Va n decidir qui dispararia, quina posició ocuparia cadascú de nosaltres, l'hora que ens havíem de trobar per fer "la feina". Sabíem que Castellano i Tommy Bilotti acostumaven a aparcar davant del restaurant i per això vam decidir matar-lo allà. Tony, *l'Escarabat*, era l'encarregat de vigilar des de l'altra banda del carrer. Joe Watts, Angelo i Iggy al final de l'illa, cap a la Segona Avinguda, mentre que John Gotti i jo estaríem cap a la Tercera.

JUTGE: ¿I com va anar?

GRAVANO: Gotti i jo vam arribar al restaurant a l'hora prevista. Vam trobar un aparcament però no estava ben col·locat i vam donar una volta a l'illa. Quan vam tornar n'hi havia un de millor i vam aparcar al costat esquerre del carrer. Just en aquell moment vaig mirar i vaig veure que s'acostava una Lincoln i que dins hi anaven Castellano i Bilotti. Tommy Bilotti anava assegut al volant. Vaig dir-li a Gotti que ja els teníem a sobre. Vaig comunicar-ho als altres a través del walkie-talkie. Quan finalment van aparcar el cotxe, els altres van córrer fins ells i van començar a disparar.

JUTGE: ¿I Gotti i vostè què van fer després dels trets?

GRAVANO: Vam posar el cotxe en marxa, vam passar prop del seu cotxe. Vaig dir-li a Gotti que estaven morts i vam anar-nos-en cap el despa x.

JUTGE: ¿Què va dir Gallo? [Després de

Joe Mantegna en una escena de *Bugsy*. Marlon Brando en *El Padrí* i De Niro en *Uno de los nuestros*.

ARXIU

l'assassinat la comissió es va reunir sota la presidència de Gallo, fins aleshores segon de Castellano. Tothom intueix que Gotti n'és el responsable, però no diu res ningú]

GRAVANO: Va dir que no sabia ningú qui l'havia matat i que estava investigant.

JUTGE: ¿Els altres capitans sabien qui l'havia matat?

GRAVANO: M'imagino que ho havien intuït, però no en tenien la certesa. Hi ha una regla que prohibeix matar el boss. L'havíem violat i no teníem cap interès d'anar-ho explicant a tothom.

JUTGE: ¿Quina és la pena prevista en aquests casos?

GRAVANO: La pena de mort.

JUTGE: Després de l'homicidi, ¿vau tenir contactes amb altres famílies?

GRAVANO: Sí. Vam enviar emissaris a parlar amb tots. Vam comunicar a totes les famílies que no sabíem què havia passat, però que la nostra família continuava unida i que per tant no hi hauria guerres ni problemes interns.

JUTGE: ¿Quan va ser escollit el nou boss?

GRAVANO: Un parell de setmanes després de l'assassinat, a Manhattan. Hi havia els capitans i poca gent més. Es va discutir una estona, després es va alçar Frankie De Cicco i va proposar John Gotti. Un rere l'altre tots van votar per ell. Així va convertir-se en el nou boss i va escollir com a *underboss* De Cicco. Després va nomenar dos capitans per a cobrir el seu lloc i el de De Cicco. Una setmana després d'aquella reunió jo també vaig ser nomenat capità. Després vam

decidir enviar delegats a les altres quatre famílies per comunicar-los l'elecció del nou boss i els components de la nova administració. Volíem tenir-ne l'aprovació i sobretot volíem assegurar-nos que no hi hauria sancions per part de la comissió contra la nostra família, que no imposessin restriccions a la nostra presència a la comissió de la Cosa Nostra.

JUTGE: ¿Temíeu una sanció contra la vostra família?

GRAVANO: El boss havia estat assassinat i no hi havia explicacions per a aquell homicidi i això ens feia témer un càstig. Però no va passar res, les altres famílies ens van donar la seva benedicció i van acceptar l'elecció de John Gotti. Només la família Genovese va acceptar-la amb reserves. Van fer-nos saber que una regla havia estat violada i que algun dia algú de la nostra família n'hauria de pagar les conseqüències dins de la comissió. Però això no es va produir mai.

JUTGE: En el moment en què va ser arrestat a què es dedicava?

GRAVANO: M'ocupava dels negocis de la construcció i ajudava John Gotti a dirigir els afers de la família en general. M'ocupava per exemple de la nostra xarxa d'usurers i portava les nostres relacions amb els sindicats.

JUTGE: ¿Pagava els sindicalistes?

GRAVANO: Sí, és clar.

JUTGE: ¿Va utilitzar algun cop aquests sindicats per obtenir beneficis per a la família?

GRAVANO: Sí, ho fèiem regularment. Aconseguíem que els sindicats obliguessin diverses empreses a fer negocis amb les nostres societats.

JUTGE: ¿Quin paper feia Jimmy Brown?

GRAVANO: Controlava per a nosaltres la indústria de la recollida d'escombraries a través del sindicats dels camioners.

JUTGE: ¿I el paper d'Anthony Ciccone?

GRAVANO: Era el cap d'un grupet i a més controlava el port. És a dir, controlava per a la família el sindicat dels portuaris. Tenia una xarxa d'homes seus dins el sindicat, una gent que l'obeïa.

JUTGE: ¿I Tony Gambino? ¿Quin era el seu paper?

GRAVANO: Tenia competències en la indústria tèxtil. La controlava per a nosaltres. De fet això representava controlar el transport. Qualsevol cosa que havia de ser moguda amb camions passava per les seves mans.

JUTGE: ¿Quan vostè va convertir-se en *underboss* va haver de dividir els seus guanys amb algú altre?

GRAVANO: Sí, amb el boss. De tot el que feia per la família (sindicats, préstecs, construcció...) jo em quedava el vint per cent i el vuitanta era per al boss.

JUTGE: ¿Quant guanyava el boss?

GRAVANO: Al voltant dels cent mil dòlars al mes. Un milió i dos-cents mil dòlars a l'any. Quan els diners s'acumulaven ho comunicava a John Gotti i aleshores ell m'enviava el seu germà Pete i jo li donava els diners.

JUTGE: ¿En quines altres ocasions havia de pagar a John Gotti?

GRAVANO: En ocasió del seu aniversari i per Nadal. En aquestes dates tots els capitans havíem de fer una contribució. Tres mil dòlars cada aniversari i el mateix per Nadal.

John Wilting
(per la transcripció)
Dolors Terraza